
MUHASHO WA VHULAMUKANYI NA MVELEDZISO NA NDAYOTEWA

TSHIPIḐA TSHA VHU 14 TSHA MANYUWAḐA WA TSWIKELELO KHA MAFHUNGO

Yo dzudzanywa nga: *Vhafarisamuofisiri wa Mafhungo*
Luḑingo: 012 357 8544 / 315 1715
Fekisi: 012 315 4837

Yo khwiniswa nga ḑa 31 Lambamai 2016

MANYUWAJA WO DZUDZANYWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIJA TSHA VHU 14 TSHA MULAYO WA THUTHUWEDZO YA TSWIKELELO YA MAFHUNGO WA 2000

TSUMBAFHUNGO

2

Tshipiḁa 1, 2 na 3	3
Zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwa Muofisiri wa Mafhungo	3
Vhafarisamuofisiri wa Mafhungo	4
Madavhi kha Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa	4
Rekhodo dzine dza dzula dzi hone zwi tshi ya nga tshipiḁa tsha vhu 15	6
Ngila ya tswikelelo kha rekhodo dzine dza dzula dzi hone	9
Tswikelelo kha rekhodo zwi tshi ya nga Tshipiḁa tsha vhu 14(1) (d)	9
Maitele a khumbelo	13
Mbadelo	13
Ngila ya u badela	14
Thandululo	14
U khwinisa na u wanalea ha manyuwaḁa	14
Mbadelo	15

TSHIPIDA TSHA 1

Mulayo wa Ṭhụṭhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo wa 2000 (Mulayo wa vhu 2 wa 2000) u sumbedza uri Tshiimiswa tsha muvhuso tshi fanela u ̣netshedza zwidodombedzwa zwa rekhodo dzine itsho Tshiimiswa tsha vha nadzo u itela uri hu kone u fushwa ṭhọdẹa ya khumbelo ya ayo mafhungo ịnwe na ịnwe.

Zwidodombedzwa zwa rekhodo dzo vhulungwaho nga Tshiimiswa tsha Nnyi na Nnyi zwo kuvhanganywa kha bugu ine ya vhidzwa u pfi manyuwala. Zwenezwo, Manyuwala zwi amba rekhodo dzine dza vhulungwa nga Tshiimiswa tsha Nnyi na Nnyi. Rekhodo dzine dza vha hone dzi vha dzi tshi sumbedza mishumo/kushumele kwa yuniti ịnwe na ịnwe. U itela u fhambanyisa vhukati ha mishumo/kushumele kwa yuniti ịnwe na ịnwe, rekhodo ya yuniti ịnwe na ịnwe i vha yo nambariwa nga n̄dila yo fhambanaho. Rekhodo ịnwe na ịnwe i dovha ya vha na ndaela ya kushumiselwe.

Nga n̄da ha rekhodo, dzine dza vhidzwa faela, manyuwala u na zwidodombedzwa nga ha ̄iresi dza Ṭhọho dza Muhasho khathihi na zwa Muofisiri wa Mafhungo wa Tshiimiswa tsha Nnyi na Nnyi khathihi na dzina la yuniti ịnwe na ịnwe kha Tshiimiswa tsha Nnyi na Nnyi, mishumo yatsho mihulwane khathihi na mutevhe wa rekhodo dzọṭhe dzine Tshiimiswa tsha Nnyi na Nnyi tsha vha nadzo.

TSHIPIDA TSHA VHU 2

TSUMBANDILA YA TSHIPIDA TSHA VHU 10 YA MANYUWALA YOTHE KHA LA AFRIKA TSHIPEMBE

Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu ya Afrika Tshipembe yo an̄dadza tsumbandila sa zwe zwa sumbedziswa zwone kha Tshipida tsha vhu 10 tsha Mulayo wa Ṭhụṭhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo. Tsumbandila i a wanala kha ofisi dza Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu ya Afrika Tshipembe.

Yuniti ya PAIA (Ṭhụṭhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo) kha Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu ya Afrika Tshipembe

The Research and Documentation Department
Private Bag X2700
HOUGHTON
2014

Lūtingo +27 11 877 3600
Webusaihi www.sahrc.org.za
imeilji PAIA@sahrc.org.za

TSHIPIDA TSHA VHU 3

ZWIDODOMBEDZWA ZWA VHUKWAMANI ZWA MUOFISIRI WA MAFHUNGO NA VHAFARISAMUOFISIRI KHA MUHASHO WA VHULAMUKANYI NA MVELEDZISO YA NDAYOTEWA

MUOFISIRI WA MAFHUNGO:

Mulangi-Dzhenerala: Mr V Sindane
Private Bag X81
PRETORIA
0001

Luġingo: +27 12 406 4701/18, 012 406 4704/06

Fekisi: +27 12 406 4703

Imeili: Yusimadonscha@justice.gov.za, bmusekwa@justice.gov.za, ckok@justice.gov.za

Thalutshedzo ya Mishumo:

U sumbedza ngila dza muhasho kha Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa na u fanela u vhona uri hu na u bvela khagala, u dzhia vhuḡifhinduleli, u vha phurofeshinaġa na u leludza tshumelo kha vhashumelwa, zwine zwa katela vhavhilaeli, Phalamennde na Muvhuso.

MUFARISAMUOFISIRI WA MAFHUNGO:

Ms Marilyn Raswiswi

Adv.witness Ndou

Ms Natalie-Dominique Louw

Access to Information & Records Management
Private Bag X81
PRETORIA
0001

Luġingo: +27 12 357 8544, 012 315 1730/15

Imeili: paia@justice.gov.za

Fekisi: +27 12 315 4837

Thalutshedzo ya Mishumo:

Kutshimbidzele kwa u thoma u shuma ha PAIA nga Zwiimiswa zwa Nnyi na Nnyi zwoḡhe na u konanywa ha Thuthuwedzo ya PAIA kha tshitshavha na u gudiswa ha Vhafarisamuofisiri wa Mafhungo nga ha u thoma u shuma ha Mulayo.

MADAVHI KHA MUHASHO WA VHULAMUKANYI NA MVELEDZISO YA NDAYOTEWA

<p><u>TSHUMELO DZA KHOTHE</u> Mufarisamulangi - Dzhenerala</p>	<p>U vhona uri tshumelo dza khothe dzi shumise masheleni zwavhuḡi na u leludza u khethekanya mishumo ya mulayo, vhutshutshisi na ndaulo; thandululo ya u ṡavhanya ya mafhungo a milayo ya muṡa. U ita risetshe; u konanya tshumiso ya mulayo u re nga fhasi ha ndaulo ya ndayotewa u fana na Mulayo wa Thuthuwedzo ya Ndinganyiso na Thivhelo ya Tshiṡalula tshi songo teaho (2000); U ṡuṡuwedza Ndayotewa na ndeme dzayo; u thusa na u tsireledza zwiimiswa zwo ḡiimisaho zwine zwa tikedza demokirasi ya ndayotewa u itela u khwaṡhisedza uri zwi a kona u ḡiimisa na u shuma zwavhuḡi; na u konanya na u bveledza mbekanyamushumo dza u tikedza vhulamukanyi kha zwa matshilisano na u vha na pfanelo ya u dzhenelela kha zwa muvhuso.</p> <p>Vhulanguli: Vhukoni ha u shuma zwavhuḡi ha Khothe ya Dzingu U langula u bveledzwa ha mbekanyamaitela na u</p>
---	---

	<p>dzhenelela/mbekanyamushumo dza u tikedza sisiteme ya ndangulo ya matshimbidzele a mulandu; U bvela phanda na u sedzulusa kushumele kwa dzikhothe na u tufuwedza ndila kana mbekanyamushumo dza u thusa u itela u fhungudza u salela murahu ha milandu; U netshedza tshumelo ya thikhedzo ya HR; u wana na u ya ofisini dzo teaho malugana na zwa HR; U tufuwedza u leludza ha matshimbidzele a milandu ya tshishavha na zwigevhenga. U khwathisedza uri hu bveledza sisiteme na u tanganyiswa ha sisiteme u itela uri khothe dzi kone u shuma zwavhudi (sisiteme dza u rekhoda, u imisa video, sisiteme dzo tanganyiswaho dza ndangulo ya mulandu); U leludza na u sedzulusa mitheo ya ndaulo ya lushaka kha tshumelo dza khothe u itela u khwinisa kushumele; U konanya u tanganyiswa ha ndingedzo dza vhashumisani kha zwa vhulamukanyi kha ndangulo ya mulandu na u shumiswa ha zwithu zwa ndeme nga zwigwada. U bveledza zwilinganyo zwa tshumelo na u leludza mitheo ya SLA kha ndangulo ya kushumele kwa khothe na u lavhelesa u tevhedzelwa ha zwilinganyo zwa tshumelo; U konanya mafhungo a Tshumelo dza Khothe na maitete a thikhedzo ya tsho; u tikedza khothe musi dzi tshi davihizana kana u shumisana na vhafaramikovhe.</p>
<p>MUHULWANE WA KHOTHE KHULWANE Mulanguli muhulwane</p>	<p>U netshedza tshumelo i swikeleleaho maelana na mufu khathihi na ndaka dzine dza kha dzi kolodiwa, vhumanguli ha ndaka na ndaka ire kha tshikwama tsho tsireledzwaho. Vhudifhinduleli ha Muhulwane wa Khothe Khulwane ndi u lavhelesa ndaulo ya ndaka ya mufu na ndaka ya muthu ine ya kha dzi kolodiwa na tshimiswa tsha mulayo, ndaka i re kha tshikwama tsho tsireledzwaho na vhumanguli vha ndaka na u khwinisa tswikelelo kha Tshikwama tsha Muundi nga vhatu vhane vha vha pfanelo dza u ita mbilo ya masheleni u bva kha tshikwama itshi.</p>
<p>MVELEDZISO YA MULAYO Mufarisamulangi - Dzhenerala</p>	<p>U tufwisisa na u tufuwedza khwiniso ya Ndayotewa ya Riphabuliki ya Afrika Tshipembe ya 1996. U tufwisisa na u dzudzanya na u tufuwedza milayo miswa ya ndeme, zwi tshi katela milayo yo phasiswaho nga fhasi ha vhumelwa ya Mhasho.</p>
<p>TSHUMELO YA TSIVHUDZO DZA MULAYO Mutsivhudzi Muhulwane wa zwa Mulayo wa Muvhuso</p>	<p>U netshedza tshumelo dzo leluwaho, dzi shumaho nahone dza phurofeshinala kha Muvhuso, nga u thogomela yuniti ya zwa mulayo, u bveledza milayo na mbekanyamaitete, u ita milayo ya khadzimiso ya masheleni, u ita uri mvetamveto dza mulayo dzi vhe dza tshizwino na u vhona uri tshumelo dza mulayo dzi wanala fhethu huthi.</p>
<p>ZWA GWAMA Muofisiri Muhulwane wa zwa Gwama</p>	<p>U netshedza thikhedzo kha mafhungo a zwa masheleni.</p>

<p><u>TSHUMELO DZO</u> <u>TANGANELANAHO DZA</u> <u>VHASHUMI</u> Mufarisamulangi - Dzhenerala:</p>	<p>Dairekhithoreithi: Tshomedzo dza Vhashumi U netshedza tshumelo ya zwa vhashumi i shumaho zwavhuqi. Izwi zwi katela tsumbandila ya mbekanyamaitete, tsivhudzo, thuso ya zwa ndaulo na vhugudisi u itela u wana vhashumi vho dzudzanyeaho vha re na mafulufulu kha Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa.</p>
	<p>Dairekhithoreithi: Pfunzo ya Tshitshavha na Vhudavhidzani U netshedza tshumelo dza vhudavhidzani nga kha u phadaladza mafhungo na tshumelo dza pfunzo ya nnyi na nnyi, dzi tshimbilelanaho na Mbekanyamushumo dza Vhudavhidzani dza Lushaka na u nweledza ndivho ya lushaka. "LUSHAKA LUNE LWA KHOU SHUMELA VHUTSHILO HA KHWINE".</p>
	<p>Dairekhithoreithi: Ndaulo ya Sisiteme ya zwa Mafhungo U vhona uri DOJCD i khou shumisa thekinolodzhi ya khwine u itela u wana sisiteme dza ndaulo dzi sa duri, u tũtũwedza vhuđifhinduleli ha tshitshavha na u shumana na thodea dza mafhungo na dza ndaulo ya sisiteme nga ndila yo leluwaho.</p>
<p><u>MVELEDZISO YA NDAYOTEWA</u> <u>Mufarisa Mulangi - Dzhenerala</u></p>	<p>U khwařhisedza demokirasi ya ndayotewa, mikhwa yayo na kuvhusele kha shangonho imelwa shango na Muvhuso</p> <p>Dairekhithoreithi: Vhushaka ha Dzitshaka U shumana na mafhungo a vhutshinyi kha dzitshakatshaka na vhutshinyi hapo, u vhuisa na u tũwisa vhatshinyi u itela u senga milandu ye vha i ita kha mashango aneo, pfanelo dza vhatshinyi dza dzitshakatshaka na milayo ya zwa dzinndwa, thuso ya zwa thekeniki na nyendo dza u guda khathihi na mitangano ya tshiofisi mashangodavha.</p>

TSHIPIDA TSHA VHU 4

REKHODO DZINE MUHASHO WA VHA NADZO, DZINE DZA DZULA DZI HONE

MVULATSWINGA

Ndima iyi i shumana na mbetsshelo dza tshipida tsha vhu 14(1) (d) tsha Mulayo wa Thuṭhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo tshine tsha ṭalutshedza uri tshiimiswa tshi fanela u ṅetshedza zwidodombedzwa zwa rekhodo dzine tsha vha nadzo u itela u kona u shumana na khumbelo dza tswikelelo kha mafhungo.

Ndi zwa ndeme u dzhiela nṭha uri Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa wo khethekwnya nga khethekanyo mbili khulwane zwi tshi elana na mafhungo/rekhodo dzine wa vha nadzo:

- Madavhi ane a shumana na mishumo ya ndeme – Ofisi dza Vhahulwane, Tshumelo dza khothe na maṅwe vho.
- Madavhi ane a shuma mishumo ya thikhedzo – HR, PEC, ISM, na maṅwevho.

Zwo katelwaho kha manyuwala iyi ndi madzina a dzifaela. Faela ndi zwishumiswa zwine zwa shumiswa u vhulunga rekhodo kha Muhasho. Faela inwe na inwe i na nomboro na ṭalutshedzo ṭhukhu dza rekhodo dzine dza vha kha faela yeneyo khathihi na dzina la faela. **Zwa ndeme nga maanda** – faela inwe na inwe i na nomboro yayo, ḍuvha le ya vulwa na le ya valiwa ngaḷo na ndaela dza kushumisele kwa faela yeneyo. Ndaela dza kushumisele ndi dza ndeme ngauri dzi sumbedza uri hu fanela u itea mini nga murahu ha tshifhinga tsho tiwaho. sa tsumbo uri faela ya A10 i fanela u rumelwa NASA (National Archives of South Africa) kha miṅwaha ya fumi nga murahu ha ḍuvha le ya valiwa ngaḷo li re kha gwati. Muhasho uyo u na nḍila ya kuvhulungele kwa rekhodo, ine ya fana na ya Muhasho uno.

TSWIKOLELO KHA REKHODO ZWI TSHI YA NGA TSHIPIDA TSHA VHU 14(1) (e)

Minisiṭa zwi tshi ya nga tshipida tsha vhu 15(2) u fanela u anḍadza kha Gazethe ya Muvhuso nḍivhadzo nga ha rekhodo dzine dza dzula dzi hone.

Ndima iyi i ṭalutshedza milayo nga u angaredza zwi tshi elana na rekhodo dzine dza dzula dzi hone. Zwidodombedzwa izwi zwi dovha zwa wanala kha webusaiti ya Muhasho kha: www.justice.gov.za.

ṬHALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE ZWI TSHI YA NGA TSHIPIDA TSHA VHU 15(1) TSHA MULAYO WA ṬHUṬHUWEDZO YA TSWIKOLELO KHA MAFHUNGO WA 2000 (MULAYO WA VHU 2 WA 2000)

1. ṬHALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U ṬOLWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIDA TSHA VHU 1)(a)(i)

Tshumelo dza Khothe

- Tshivhumbeo tsha Tshumelo dza Khothe.
- Rekhodo ya milandu ya khothe ine ya thetsheswa kha khothe ya nnyi na nnyi (sa tsumbo, Khothe ya Madzhisiṭarata, Khothe ya Ndinganyiso, Khothe dza Khaṭhululo, Khothe ya Vhashumi, nz)
- Fomo dza khumbelo dza u tholiwa sa Khomishinari wa Muano.
- Ṭhoḍea dza khumbelo dza u vha Khomishinari wa Muano.

1. TĤHALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U TOLWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIĀ TSHA VHU 1)(a)(i)

- Khumbelo ya u tholwa sa sherifi.
- Fomo ya khumbelo ya u tholwa sa Musedzulusi.
- Zwidodombedzwa nga vhuĀalo zwa Ofisi ya Muimeleli wa zwa MuĀa.
- Zwidodombedzwa nga u angaredza maelana na u thoma u shuma ha Hague Convention nga ha Zwiteŋwa zwa Muvhuso zwa U Dzhiwa ha Vhana nga Khani ha Dzitshakhatshakha
- Nomboro dza Vhukwamani dza Muimeleli Muhulwane wa zwa MiĀa na ofisi tĤukhu dza Muimeleli wa zwa MiĀa.
- Mulayo wa Vhana wa vhu 38 wa 2005
- Ndaulo dza Muhasho wa Vhulamukanyi kha Mulayo wa Vhana
- Mulayo wa u Konanya kha Maŋwe Mafhungo a zwa TĤhalano wa vhu 24 wa 1987
- Fomo dzo fhambanaho dzine dza tiwa nga mulayo wo fanelaho
- Mafhungo nga u angaredza nga ha Khothe ya Ndinganyiso na Mulayo.
- Mulayo wa Khothe dza Ndinganyiso.
- Fomo dzine dza shumiswa kha Khothe dza Ndinganyiso.
- Maŋwe maŋwalo, zwibugwana, na dziphamufulethe, maŋwalo a u angaredza.
- Mafhungo a Komiti ya Tsedzuluso ya zwa Ndinganyiso na maŋwalo.
- Nomboro dza vhukwamani dza Tshumelo dza Khothe.
- TsumbandĀla dza maitete – Ndaulo ya khothe na matshimbidzele a milandu ya khothe dza Dzingu na dza TshiĤiriki
- Mutevhe wa Khothe dza Mbilo tĤukhu dzo thomiwaho na zwidodombedzwa zwa vhukwamani
- Mulayo wa Vhaaluwa
- Zwibugwana, dziburotsha na Phamfulethe dza nga ha khakhathi dza muĀani
- Zwibugwana, dziburotsha na Phamfulethe dza nga ha Mulayo wa Vhaaluwa
- **Vhulanguli: Vhukoni ha u shuma zwavhuĀi ha Khothe ya Dzingu**
- Nomboro dza vhukwamani dza Khothe TĤukhu na vhalangi vha khothe
- Nomboro dza vhukwamani dza Phuresidennde wa Khothe ya Dzingu
- Mutevhe wa Khothe dza Dzingu: Zwigevhenga/Vhatshinyi
- Mutevhe wa Khothe dza Dzingu: Vhadzulapo
- TsumbandĀla ya maitete – Ndaulo ya khothe na matshimbidzele a mulandu a Khothe dza Dzingu na Khothe dza TshiĤiriki
- Fomo dza Khothe dza Vhadzulapo dza Dzingu
- Mutevhe wa Khothe dzine AVR dza tea u iswa hone
- Mutevhe wa Khothe dzine dza vha dzo salela murahu nga mushumo
- Fomo dzo fhambanaho dzo randelwaho nga mulayo wo teaho

1. T̄HALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U T̄OLWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIḐA TSHA VHU 1)(a)(i)

Mveledziso ya Ndayotewa

- Tshibugwana tsha Ndayotewa tsha Afrika Tshipembe (nga nyambo dza 11 dza tshiofisi na Burejji)
- Mafhungo nga u angaredza nga ha Khothe dza Afrika Tshipembe
- Mulayo wa Khothe dza Ndinganyiso
- Fomo dzo shumiswaho kha Khothe dza Ndinganyiso
- Zwibugwana na phamfulethe nga ha PAJA, PAIA na PEPUDA
- Tsheo ya Miḑangano ya Komiti ya Tsedzuluso ya Ndinganyiso
- Maḑwalo ane a dodombedza Thendelano dza Pfanelo dza Vhathu dzo sainiwaho nga Khabinete na Phalamennde
- Manweledzo nga ha mvelaphanḑa ya u ḑangana na madzangano a nga ngomu u fana na UN, Guvhangano ḑa Hague, Zwiimiswa zwa Dzitshaka zwa u T̄anganyiswa ha Mulayo wa Phuraivete
- Mivhigo ya Mashango nga ha Zwishumiswa zwa Pfanelo dza Vhathu dza Dzitshaka
- Mafhungo nga u angaredza nga ha Mveledziso ya Nyito ya Lushaka malugana na Tshiḑalula , u vhenga vhabvanḑa na zwiḑwe zwi sa konḑelelei zwi no tshimbilelana
- Mbekanyamaitete malugana na u Shuma na Madzangano a si a muvhuso
- Nzudzanyo dzo tendelwaho dza Mvelelo dza Khabinete dza vhu 14
- Mivhigo nga ha Thandela dzo Khetheaho nga fhasi ha Mutheo wa Pfanelo dza Vhathu, hu tshi katelwa Mafhungo a u angaredza na zwidodombedzwa zwa vhukwamani ḑiḑwalo ḑa Mbekanyamaitete ḑa nga ha u Tambudzwa nga kha Vhudzekani, LGBTI, HIV na AIDS, na U rengiswa ha vhathu

Mveledziso ya Mulayo

- Zwidodombedzwa nga vhuḑalo nga ha mveledziso ya Mulayo.
- Maitele a mulayo.
- Milayo ine ya langulwa nga Muhasho.
- Nomboro dza vhukwamani.

Pfunzo na Vhudavhidzani ha Lushaka

- Zwidodombedzwa nga u angaredza zwa Pfunzo na Vhudavhidzani zwa Lushaka.
- Khaḑenda ya zwiitei.
- Nomboro dza vhukwamani.

Ndaulo ya zwa Masheleni

- Zwidodombedzwa nga u angaredza nga ha Tshumelo dza zwa

1. TĤALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U TOLWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIĐA TSHA VHU 1)(a)(i)

Masheleni.

- Nomboro dza vhukwamani.

Tshumelo dza Tsivhudzo ya zwa Mulayo

- Zwidombedzwa nga vhuđalo zwa Tshumelo dza Tsivhudzo ya zwa Mulayo.
- Mivhigo ya mulayo na sheduđu dza mushumo.

Zwa Vhashumi

- Nyangadzo ya zwikhala zwa mushumo kha Tshumelo ya Muvhuso na Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa
- Mbekanyamaitele dza HR
 - Mbekanyamaitele dza Ndinganyiso ya Kutholele
 - Mbekanyamaitele ya Vhushaka ha Vhashumi
 - Mbekanyamaitele ya Ndaulo ya Kushumele
 - Mbekanyamaitele ya Vhaholefhali
 - Mbekanyamaitele ya u shuma tshifhinga tsho fhiraho
 - Mbekanyamushumo ya TĤaĤhuvho ya Mushumo
 - Mbekanyamaitele ya HIV na AIDS
 - Mbekanyamaitele ya zwa Mitambo na Vhumvumvusi
 - Mbekanyamaitele ya u Tōđa na u Nanguludza vhashumi na Manyuwala wa Maitele
 - Mbekanyamaitele ya Kutholele kwa u imela
 - Khoudu ya Kuambarele
 - Kuitele kwa u Fhelisa Tshumelo
 - Mbekanyamaitele ya Mutakalo na Vhuvha ha Vhashumi
- Mbekanyamaitele ya u tambudza lwa vhudzekani
- Livi
- Khoudu ya vhuđifari
- Mbekanyamaitele ya Thuso ya u Guda
- Mbekanyamaitele ya u Pfuluwa

Vhahulwane vha Khothe Khulwane

- Fomo (Fomo dza lfa la mufu, dza u rengiswa ha ndaka u itela u badela zwikolodo (Liquidation), Tshikwama, vhalangi vha ndaka na dza Tshikwama tsha Vhaundi)
- Gurandža/mivhigo.
- Phamufulethe.
- Gurandža dza Vhahulwane vha khothe
- ICMS – Websaiti i kuvhanganyaho mafhungo

1. THALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U TOLWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIQA TSHA VHU 1)(a)(i)

Ndaulo ya Sisiteme ya zwa Mafhungo

- The Vanguard.
- Hearsay newsletter.
- Muvhigo wa zwa Vhashumi wo Khetheaho.
- The Headline Review.
- Our Voice.
- Ndiila ya Kushumele ya u Thivhela Vhutshinyi ya Lushaka.

Vhushaka ha Mulayo ha Dzitshakatshaka

- Maguvhangano a dzitshakatshaka ane a langulwa nga Muhasho
- Mivhigo ya shango nga ha zwishumiswa zwa pfanelo dza vhatu zwa dzitshakatshaka hune Muhasho wa vha Ndangulo ya Vhukati

2. THALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U RENGWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIQA TSHA VHU 15(1)(a)(ii)

(a) Mutevhe wa rekhodo dzi re afho ntha

(a) Rekhodo dzi nga wanala nga u humbelwa nga u tou riwala vha rumela kha PAIA unit, The Deputy Information Officer, Department of Justice & Constitutional Development; Private Bag X81; Pretoria; 0001, (nomboro ya fekisi 012 315 4837) vho badela mutengo wa R20-00.

3. THALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE U ITELA U KOPIWA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIQA TSHA VHU 15(1)(a)(ii)

(a) Mutevhe wa rekhodo dzi re afho ntha

(a) Rekhodo dzi nga wanala nga u tou riwala vha rumela kha The Deputy Information Officer, Department of Justice & Constitutional Development; Private Bag X81; Pretoria; 0001, (fekisi 012 315 4837, imeili: paia@justice.gov.za)) na u badela mutengo u re kha tshiteiwa tsha vhu 2 tsha Tshipiqa II tsha Muengedzo A tsha ndaulo maelana na Thuṭhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo.

4. THALUTSHEDZO YA KHETHEKANYO DZA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE DZA MAHALA ZWI TSHI YA NGA TSHIPIQA TSHA VHU 15(1)(a)(iii)

(a) Mutevhe wa rekhodo dzi re afho ntha

(a) Rekhodo dzi nga wanala nga u tou riwala vha rumela kha: The Deputy Information Officer, Department of Justice & Constitutional Development; Private Bag X81; Pretoria; 0001, nomboro ya fekisi 012 315 4837.

NDILA DZA TSWIKELELO KHA REKHODO DZINE DZA DZULA DZI HONE

Tshipida tsha vhu 15 tsha Mulayo wa Thuthuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo tshi sumbedza uri Muhasho u fanela u anadza kha Gazette ya Muvhuso shedulu(mutevhe) wa rekhodo dzine dza dzula dzi hone kha Muhasho. Khumbelo ya rekhodo idzi a dzi itwi nga u dadza Fomo ya A yo tiwaho ine ya shumiswa kha u humbela mafhungo. A hu na mbadelo dza khumbelo dzine dza fanela u badelwa kha rekhodo idzi. Mbadelo dzine dza itwa ndi dza musi arali hu tshi khou fanela u itwa khophi dza rekhodo, zwi sa yi ngauri ndi khophi ya bammbiri, disiki, stifi, khasethe na zwiwewho.

Kha idzo rekhodo dzine dzo no iswa kha Mbulungelo ya Lushaka ya Afrika Tshipembe 'National Archives of South Africa', rekhodo dzi do wanala hu tshi tevhedzwa milayo ine ya shumiswa kha u netshedzwa ha rekhodo idzo.

- Mulayo wa Thuthuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo wa 2000 (Mulayo wa vhu 2 wa 2000)
- Mulayo wa Tsireledzo ya Mafhungo wa 1982 (Mulayo wa vhu 84 wa 1982)
- Mulayo wa Mbulungelo ya Lushaka na Rekhodo wa Afrika Tshipembe wa 1996 'The National Archives and Records of South Africa Act', (Mulayo wa vhu 43 wa 1996)

TSHIPIDA TSHA VHU 5

TSWIKOLELO KHA REKHODO ZWI TSHI YA NGA TSHIPIDA TSHA VHU 14(1) (d)

Rekhodo dza Muhasho dzi vhulungwa nga u tou vhewa kha faela. Rekhodo dzothe dzi newa madzina nahone hu sa athu u vhewa dzina hu thoma nomboro, ine ya vha nomboro ya faela. U zwi talutshedza zwavhugi – arali muthu a tshi dođa u wana rekhodo kha Muhasho sa tshiimiswa, nomboro ya faela khulwane i do thoma kha 1 u ya phanda.

1.REKHODO DZA TSHIIMISWA

Masia ane rekhodo dza katela: mafhungo a elana na khethekanyo dzothe dza Muhasho zwi tshi katela khethekanyo dzo diimisaho, dzine a dziho kha Muhasho, kha rekhodo dza Muhasho, dzine dza katela kotho, vhulanguli ha vhutshutshisi na ofisi dza vhuhe ha mavu. Mafhungo ane a vha kha idzi faela a katela mafhungo a mbekanyamaitele, maga a tsireledzo maelana na vathu khathihi na tshivhumbeo tsha ndaka kha khethekanyo dza Muhasho. U vhulungwa ha mafhungo a tsireledzo na mbekanyamaitele ya vhudavhidzani nga ngomu na nga nda.

Rekhodo nga ha zwiwewho zwiimiswa zwa muvhuso na mihasho – mafhungo ane a vha hone hu katelwa mbekanyamaitele ya zwi re afho ntha.

Maga a tsireledzo

Izwi zwi katela tsireledzo kha zwifhato na vhashumi, vhahulisei, Minisiya, vhaeni vha bvaho kha miwewho Mihasho na mafhungo ane afha ha ngo sumbedziswa.

2 VHUDZULO

Faela idzi dzi tšalutshedza mbekanyamaitele ya vhudzulo ha ofisini, mahaya a vhaofisiri a tshiofisi, zwi tshi katela khothe, tsiredzo ya zwifhaṱo zwa khothe, u vusuludzwa, vhudzulo ha vhaofisiri vho tendelwaho na mbekanyamushumo dza u fhaṱa dzine dza vha hone zwi sa kateli tshikimu tsha dzinṱu tsha vhashumeli vha muvhuso tshine tsha vha hone.

3 VHUPO HA U VHULUNGELA, ZWISHUMISWA NA NYANḂADZO

Faela/rekhodo dzi elanaho na zwifhaṱo zwa tshiofisi na dziofisi, mbetshelo dza ndaulo, zwi tshi katela na mbekanyamaitele dza u renga dzine dza vha hone. Izwi zwi katela mbekanyamaitele dza mbetshelo ya ndaulo, zwishumiswa zwa laiburari, u ṱhogomela bugu dza laiburari, u putela na zwishumiswa zwi si tshena mushumo, u shumisa mitshini na kushumiselwe kwa data, u rengwa ha fanitshara na zwiṱwe zwine zwa fanela u dzheniswa.

4.VHUDAVHIDZANI

Faela/Rekhodo idzi dzi shumana na mbekanyamaitele dza zwishumiswa zwa vhudavhidzani na tshumelo dza poso na vhuendedzi, u renga, u shumisa na mafhungo a elanaho nazwo.

5.ZWA MASHELENI/GWAMA

Faela/rekhodo idzi dzi elanaho na mbekanyamaitele dza zwa masheleni dza Muhasho maelana na zwivhumbeo zwa tsheo, vhuḂifhinduleli ha zwa masheleni, ndaulo dza zwa masheleni, u vhitwa ha zwikolodo, masheleni ane a nga si tsha vhuya, rasithi na mbadelo dzo fhambanaho, Ndaulo dza Mulayo wa Ndangulo ya Masheleni a Muvhuso. Faela idzi dzi na mafhungo nga ha akhaunthu ya khethe dza vhulamukanyi na akhaunthu ya diposithi dza vhulamukanyi.

6.VHASHUMI

Vhudavhidzani vhu elanaho na mushumi ene muṱe vhu Ḃo shumaniwa naho kha faela yo fanelaho ya mushumi muṱwe na muṱwe. Dziṱwe faela ndi maṱwe maṱwalo nga u angaredza nga ha masia o sumbedzwaho. Khoudu ya mushumi i khou shumaniwa nayo kha mitevhe miṱuku ya 7/2. Mutevhe muṱuku wa 6/24 u shumana na Khomishini ya Madzhisiṱaraṱa na vhaṱuli vha Khothe ya Mbilo ya Mavu.

Naho dziṱwe khethekenyo kha Muhasho dzo Ḃiimisa sa zwo sumbedzwaho afho nṱha dzi Ḃo vha na manyuwaṱa wadzo wa thungo. Ofisi ya Lushaka i vhulunga rekhodo na u konanya zwa u thola, miholo nahone mafhungo ayo a Ḃo sumbedzwa sa rekhodo dzine Muhasho wa vha nadzo.

Faela idzi dzi na rekhodo dza vhashumi, milayo ya tshumelo, tsedzuluso ya vhashumi, vhumvumvusi, u aluswa, miholo na mbuelo, pfufho, milayo i elanaho na vhudzulo ha vhashumi, yunifomo, khoudu ya kuambarele, mafhungo a elanaho na nyambedzanoguṱe ya vhashumi, zwiimiswa zwa nyambedzanoguṱe, zwivhumbeo zwa thandululo ya fhambanaho, u Ḃiṱwalisa na u ḂibaḂekanya kha zwiṱwe zwiimiswa, vhumvumvusi na zwa zwiliwa, mbekanyamaitele dza vhupo ha u paka dzigoloi na garatshi.

Faela idzi dzi dovha dza katela vhashumi vha re kha dzikhomishini na dzikhothe, mbekanyamaitele dza nga ha ndinganyiso ya kutholele na ndinganyiso ya zwa mbeu.

7.NDAULO, NDANGO NA TSHUMELO

Faela dza ndaulo dzi na rekhodo ya tshumelo dza Phalamennde, ndaela dza Minisiṱa na ṱhoho ya ndaulo, tsedzuluso dza tshumelo nga Muhasho, ndaulo ya rekhodo, u tholwa ha vhashumi, mbalombalo/zwitatisitiki, nyandadzo dza muvhuso, ndango, mbekanyamushumo dza thuso ya vhashumi, u tshimbila ha miraḂo ya

khabinethe, tshumelo dza laiburari, maimo na thaitili, tshumelo dza mpakulile, tshumisano ya tshitshavha na mafhungo a zwa luambo.

8.NZUDZANYO DZA ZWA MULAYO

Mafhungo ane a elana na Mulayo wa Sialala, Mulayo wo phasiswaho, Milayo ya nga ha u sa vha na wiji, Mulayo wa Dzitshakhatshakha na kheisi dzine ho dzhiwa tsheo ngadzo kha mafhungo a re afho n̄tha.

9.NDAULO YA ZWA MILAYO NA MAITELE

Khomishini, tsivhudzo ya zwa mulayo, nyimelelo ya mulayo, bodo ya milayo, kutshimbizelwe kwa u tanziela mañwalo, thendelo ya u vha mualuwa ya ñwana 'venia aetatis', ndaulo ya khothe, tshumelo dza thikhedzo ya vhutshutshisi, matshimbizelwe a zwa vhutshinyi na vhathu vho fariwaho, beiji, zwigwevho, khatshululo, tzedzuluso na mafhungo a elanaho nazwo.

10. MAFHUNGO A THOLAMBALELANO YA NGA NGOMU

Mivhigo, mbekanyamaitale na mbekanyamushumo dzi re nga fhasi ha khethekanyo ya tholambalelano ya tshatha ya tholambalelano ya nga ngomu, muvhigo wa phurofaiji, tsireledzo, manyuwala wa pfunzo, wekishopho dza u kona u topola khonadzeo dza khombo kha bindu, muvhigo wo khetheaho wa Ramulayomuangaredzi wa 31 Thafamuhwe 1998, mivhigo yo fhambanaho, Muvhigo wa King nga ha vhulanguli ha mabindu, zwitatamennde zwa masheleni zwa ñwaha, mivhigo ya ñwaha, mañwalo a nzudzanyo dza masheleni.

11. MBALOMBALO/ZWITATISITIKI

12. KHONTIRAKA

Rekhodo dzine a dzi tou elana na mishumo mihulwane ya Muhasho.

13. TSIRELEDZO YA TSHITSHAVHA NA MUVHUSO

Faela idzi dzi katela mafhungo a elanaho na mmbi dza tsireledzo, zwiñhavhane na hune ha vhulungwa hone zwiñhavhane.

14. MAFHUNGO A LUSHAKA NA TSHITSHAVHA

Lushaka na zwidombedzwa zwa vhuñe, dzikhetho, mabebo, mbingano, na dzimpfu, ndaulo ya ifa/ndaka, tsireledzo ya zwipuka na ndondolo ya mupo, mafhungo a u vhulunga ha tshitshavha, vhumvumvusi, mitambo na vhumvumvusi, nyangadzo ya muvhuso, mafhungo a zwa saintsi, khethekanyo ya dzitshaka, Mbekanyamushumo ya Mveledziso na u Fhatshulula.

15. NDONDOLO YA TSHITSHAVHA

Thuso ya zwishumiswa, ndondolo ya vhana, u un̄ga, mafhungo a zwa mutakalo, u lwala muhumbulo na kutshilele ku si kwavhuji, u thomiwa na ndaulo ya madzangano na zwiimiswa.

16. KUTSHIMBILELE KHA VHUPO NA NDAULO YA VHADZULAPO

Ndaka na mushumo wa Bannga ya Liffasi, u nwaliswa ha thaitili, u dzhena na u bva nnda ha shango, vhudzulapo na vhudzulapo ha u tou newa, u humiselwa shangoni ja muthu onoyo, phasipoto, thendelo na mafhungo a elanaho nazwo, komiti ya tsivhudzo na mafhungo a sa khethululi nga lukanda.

17. NNDU DZA TSHITSHAVHA

Nndu dza Lushaka, maga a ndaulo ya rennde.

18. VHUDAVHIDZANI HA TSHITSHAVHA

19. ZWA VHURABULASI NA VHUREAKHOVHE

20. MBAMBADZO, NDOWETSHUMO, MIGODINI NA MINERALA

21. ZWA VHASHUMI

22. PFUNZO

23. MVELELE

Mbekanyamaitele nambekanyamushumo dzo khunyeledzwaho:

- Mveledziso ya Vhashumi na Ndaulo ya Khothe
- Nga ha vhafumakadzi na vhana
- Nga ha mulayo na mvetamveto

DZINWE NYANDADZO

- Ndiya ya u livhisa kha Vhulamukanyi vhu shumaho
- Tshandukiso ya sisiteme ya vhulamukanyi
- Desike dza u tsivhudza vhadzulapo
- Tsumbandila dza vhutshinyi ha zwa vhudzekani
- Tshitatamennde tsha mbekanyamaitele dza mbeu
- Mvetamveto ya tshata ya vhashumelwa ya vhashumisi vha khothe
- Ndaulo ya Vhutshutshisi ha Tshitshavha
- Manwalo a u thomiwa ha yuniti dzo khetheaho
- Mbekanyamushumo dza pfanelo dza vhathu
- Sisiteme ya vhulamukanyi yo tanganelanaho
- Sisiteme ya E-justice
- Manwalo a ndayotewa a khothe na Khothe dza Ndayotewa
- Khojizhi ya zwa vhulamukanyi
- Ofisi ya Muimeleli wa Miya
- Thuso ya zwa Mulayo ya Afrika Tshipembe
- Ofisi ya Mutsireledzi wa Tshitshavha
- Khomishini ya Ndinganyiso ya zwa Mbeu
- Khomishini ya Ngoho na Vhupfumedzani
- Ofisi ya Muhulwane wa Khothe – mugaganyagwama wa ofisi nga nthihi
- Tshibugwana tsha mafhungo nga ha tshumelo dza Vhaimleli vha Miya

REKHODO DZINE DZA DZULA KHA MUHASHO

1. MAFHUNGO A NGA NGOMU

- 1/P MBEKANYAMAITELE
- 1/1 VHUDZULO
- 1/1/2 DZIOFISI
- 1/1/3 MADZULO A TSHIOFISI
- 1/ 2 NDI SEDZO NA TSHUMELO
- 1/3 U ENDA NA VHUENDI
- 1/ 4 NZUDZANYO DZA VHUDZULO
- 1/5 VHUDAVHIDZANI
- 1/6 MAGUVHANGANO A VHO RAMAFHUNGO, NDI VHADZO DZA MAFHUNGO NA ZWITATAMENNDE
- 1/7 NDAULO YA OFISI

2. MAFHUNGO A PHALAMENNDE, KHABINETHE NA KOMITI

- 2/1 PHALAMENNDE
- 2/2 KHABINETHE
- 2/3 MAFHUNGO A KHABINETHE

Izwi zwi katela sekithara dza matshilisano, sekithara dza ikonomi, u thola na u bindudza, mulalo na tsireledzo, u thivhela vhutshinyi na tshigwada tsha zwa tsireledzo, vhulanguli na ndaulo.

3. MAFHUNGO A MUHASHO

- 3/1 OFISI YA LUSHAKA
- 3/2 OFISI DZA DZINGU
- 3/3 KHOTHE YA NDAYOTWEWA
- 3/4 KHOTHE KHULWANE YA KHAṬHULULO
- 3/5 KHOTHE KHULWANE
- 3/6 U THOLWA HA VHAHAṬULI
- 3/7 KHOTHE DZA DZINGU
- 3/8 KHOTHE DZA MADZHISIṬARAṬA
- 3/9 KHOTHE DZA MIṬA
- 3/10 KHOTHE DZA VHASHUMI
- 3/11 KHOTHE DZA MBILO YA MAVU
- 3/12 KHOTHE DZA MBILO ṬHUKHU
- 3/13 KHOTHE DZA ZWA KHETHO
- 3/14 VHALANGI VHA DZIREKHODO
- 3/15 VHAHULWANE VHA KHOTHE
- 3/16 MULANGULI WA LUSHAKA WA VHUTSHUTSHUSI HA TSHITSHAVHA
- 3/17 MULANGULI KHA MISHUMO YO KHETHEAHO
- 3/18 VHULANGULI HA ṬHODISISO
- 3/19 MULANGULI WA VHUTSHUTSHISI HA TSHITSHAVHA
- 3/20 VHATSHUTSHISI VHA TSHITSHAVHA
- 3/21 VHORAMILAYO VHA LUSHAKA
- 3/22 VHAIMELELI VHA MIṬA
- 3/23 VHORAMILAYO
- 3/24 VHAIMELELI
- 3/25 KUṆWE KUTHOLELWE KWA MULAYO NA NDAULO DZA SHERIFI, KHAṬHULO DZA TSHIOFISI, VHULAMUKANYI HA MULALO, KHOMISHINARI DZA MUANO
- 3/26 ZWIIMISWA ZWA MULAYO sa tsumbo KHOMISHINI YA KHWINISO YA MULAYO NA zwiṁwe vho.
- 3/27 U HWELELA MUVHUSO
- 3/28 U VHUISA NA U HUMISELA ZWIGEVHENGHE VHA ITA HONE VHUTSHINYI
- 3/29 MULAYO
- 3/30 MAFHUNGO A VHUTSHINYI
- 3/31 MAFHUNGO A TSHITSHAVHA
- 3/32 MADALO A SELI HA MALWANZHE

- 3/33 PFANELO DZA VHATHU
3/34 VHUSHAKA HA DZITSHAKHATSHAKHA
3/35 FORAMU DZA MIVHUSO YO TANGANELANAHO
3/36 MAFHUNGO O RUMELWAHO KANA U RUMELWA A TSHI BVA KHA ZWIIMISWA

4. **MAFHUNGO A POLOTIKI A DZANGANO**

5. **MAFHUNGO A PHURAIIVETHE A MINISIṬA**

Izwi zwi katela pfufho dza khuliso, mirado ya zwiimiswa, mafhungo a lushaka, mafhungo a u tanganedza na a zwa vhubindudzi.

TSHIPIDA TSHA VHU 6

MAITELE A KHUMBELO

Khumbelo nga luṭingo

Khumbelo dzi si dza tshiofisi (nga luṭingo) a dzo ngo thivhelwa nga mulayo. Khumbelo inwe na inwe yo raloho yo itwaho kha Muofisiri wa Mafhungo/Mufarisamuofisiri wa Mafhungo kha nomboro ya luṭingo yo netshedzwaho kha manyuwala uyu i do dzhielwa nṭha nga nṅa ha musi muofisiri wa Mafhungo/Mufarisamuofisiri wa Mafhungo o sumbedzisa uri mbetshelo dza Mulayo dzi fanela u tevhedzelwa – kha nyimele iyi, hu fanela u ḡadziwa Fomo ya A.

Tswikelelo nga u tou funa

Mafhungo ane a dzula a hone a do wanala kha Ofisi dza Muhasho kana nga tshivhumbeo kana nḡila ya humbelwaho ngayo, arali izwi zwi tshi pfala kana zwi tshi konadzea. Nḡila dza tswikelelo dzi do katela: u sedza na u ita khophi ya linwalo arali zwi tshi toḡea nahone ho no itwa mbadelo dza khophi dzo tiwaho.

Tshipida tsha vhu 14(1) (d) khumbelo

- Muhumbeli u fanela u ḡadza fomo i fanaho na yo phirinthewaho kha Gazethe ya Muvhuso (Nḡivhadzo ya Muvhuso ya vhu R187 – 15 Luhuh 2002 – Fomo ya A).
- Muhumbeli u fanela u sumbedza tshivhumbeo na nḡila ya tswikelelo ine ya khou toḡea sa zwo sumbedzwaho nga tshipida tsha vhu 29.
- Muhasho u do lwela uri u netshedze tswikelelo nga tshivhumbeo tsho humbelwaho nga nṅa ha musi izwi zwi tshi do khakhisa kushumele kwavhuḡi kwa Muhasho.
- Kha u netshedza tswikelelo Muhasho u do dzhiela nṭha u vhumungwa ha manwalo, u thithisa pfanelo dza manwalo na mbadelo dzo sumbedzwaho dzi do tea u badelwa khumbelo i sa athu u tshimbizwa nahone hu sa athu u netshedzwa tswikelelo.
- Muhumbeli ane a khou imelela muṅwe u fanela u netshedza zwidombedzwa zwa vhuimo vhune a khou imelela a khaho.
- Muhumbeli a sa koni u vhala kana u nṅala a nga tou humbela nga mulomo nahone Muofisiri wa Mafhungo/Mufaisamuofisiri wa Mafhungo u a vhoṭhea u thusa muhumbeli onoyo.

TSHIPIDA TSHA VHU 7

MBADELO ZWI TSHI YA NGA MULAYO

“Muhumbeli ane a vha muṅe”

Muṅwe na muṅwe ane a khou ṭoda mafhungo a elanaho nae u vhidzwa u pfi ndi muhumbeli ane a vha muṅe nahone a badeliswi .

“Muhumbeli”

Mbadelo dza khumbelo dzi badelwa kha tshiimiswa tsha muvhuso tshiṅwe na tshiṅwe nahone ndi R35-00 sa zwo sumbedzwaho nga Ndaulo kha Mulayo. Zwiṅwe hafhu kha khophi kana maṅwalo o humbelwaho, izwi zwi ḡo badelwa u ya nga tshivhumbeo tsha mbadelo sa zwo sumbedzwaho nga Ndaulo na Muofisiri wa Mafhungo/Mufarisamuofisiri wa Mafhungo a nga badelisela na tshifhinga tsho fhedzwaho kha u tshimbidza khumbelo yeneyo.

TSHIPIDA TSHA VHU 8

NDILA DZA MBADELO

Mbadelo dzoṭhe dzi ḡo itwa nga kheshe kha Khothe ya Madzhisitarata/kana Ofisi ya Dzingu kana nga u tou dipositha kha akhaunthu ya bannga ya Muhasho.

Zwidodombedzwa zwa bannga zwa Muhasho ndi zwi tevhelaho:

Standard Bank
Account number: 010147136
Branch code: 010045
Type of account: Department of Justice and Constitutional Development Vote Account
Deposits

Nomborondaula: 7/6/9 Tshifani na Thangeladzina zwa Muhumbeli

ZWA NDEME: A hu na khumbelo ine ya ḡo tshimbidzwa nga nṅḡa ha musi mbadelo dza khumbelo dzo no badelwa ho fanelaho – tshipida tsha vhu 22(1) tsha Mulayo.

TSHIPIDA TSHA VHU 9

THANDULULO DZINE DZA VHA HONE ARALI MBETSHELO DZA MULAYO DZI SA KHOU TEVHEDZELWA

Mulayo u tendela maitete a khaṭhululo ya nga ngomu zwi tshi ya nga tshipida tsha vhu 74 na 75. Minisiṭa ndi ene mulanguli ane a sedzulusa tsho inwe na inwe yo itwaho kha khaṭhululo.

A re na mbilaelo u na tshikhala tsha u ya khothe arali a songo fushea nga tsheo yo dzhiwaho nga mulanguli o fanelaho.

TSHIPIDA TSHA VHU 10

U KHWINISA MANYUWAŁA

Manyuwała u ęo khwiniswa nga murahu ha mińwedzi ya fumimbili nga murahu ha nyandadzo ya u thoma ya manyuwała.

Manyuwała wa Muhasho wa Vhulamukanyi na Mveledziso ya Ndayotewa zwi tshi ya nga Mulayo wa Thuńhuwedzo ya Tswikelelo kha Mafhungo wa 2000 (Mulayo wa Vhu 2 wa 2000) wo andadza nga nyambo dzońhe dza tshiofisi dza fuminthihi.

TSHIPIDA TSHA VHU 11

U WANALEA HA MANYUWAŁA

Manyuwała uyu u ęo wanalea kha vhupo ho tiwaho nga Mulayo wa Mbulungelo ya zwa Mulayo, na kha ofisi dza Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu sa zwo sumbedzwaho kha Tshipida tsha vhu 3 afho nńha.

MBADELO DZA REKHODO DZA TSHIIMISWA TSHA MUVHUSO SA ZWO SUMBEDZWAHO NGA NDAULO DZA ZWINO KHA MULAYO

Mbadelo dza u bveledzwa hafhu, ho sumbedzwaho kha Tshipida tsha vhu 15(3) tsha Mulayo ndi dzi tevhelaho

(a)	Kha fothokhophi ińwe na ińwe ya siańari ńa A4 kana tshipida tsha zwenezwo	0-60
(b)	Kha khophi ińwe na ińwe yo phirinthewaho ya siańari ńa A4 kana tshipida tsha zwenezwo	0-40
(c)	Ine ya vha kha khompyutha kana ya eńekińhironiki kana tshivhumbeo tshine ya vhalea nga mutshini u wana khophi ine ya vha kha tshivhumbeo tshi vhaleaho nga khumphyutha -	
	(i) disiki ya sńifi	5-00
	(ii) disiki	40-00
(d)	(i) Thaluńshedzo ya zwifanyiso, kha A4 kana tshipida tsha zwenezwo	22-00
	(ii) Khophi ya zwifanyiso	60-00
(e)	(i) Thaluńshedzo ya rekhodo dza u thetshesesa, siańari ńa A4 kana tshipida tsha zwenezwo	12-00
	(ii) Khophi ya rekhodo ya u thetshesesa	17-00

Mbadelo dza khumbelo dzine dza badelwa nga muhumbeli muñwe na muñwe, nga nḡa ha muhumbeli ane a vha muḡe wa rekhodo dzo sumbedzwaho kha tshipiḡa tsha vhu 22(1) tsha mulayo, ndi

35-00

Mbadelo dza tswikelelo dzine dza badelwa nga muhumbeli kha tshipiḡa tsha vhu 22(7) tsha Mulayo, nga nḡa ha musi dzo tendelwa nga fhasi ha tshipiḡa tsha vhu 22(8) tsha Mulayo, ndi dzi tevhelaho:

- (a) Fothokhophi inwe na inwe ya siaḡari ḡa A4 kana tshipiḡa tsha zwenezwo 0-60
- (b) Khophi inwe na inwe yo phirinthiwaho ya siaḡari ḡa A4 kana tshipiḡa tsha zwenezwo 0-40
Kha khomphyutha kana eḡekitiironiki kana tshivhumbeo tshi vhaleaho nga mutshini
 - (i) disiki ya sḡifi 5-00
 - (ii) disiki 40-00
- (c) (i) ḡhalutshedzo ya zwifanyiso, kha siaḡari ḡa A4 kana tshipiḡa tsha zwenezwo 22-00
(ii) Khophi ya zwifanyiso 60-00
- (d) (i) ḡhalutshedzo ya rekhodo dza u thetshesesa, siaḡari ḡa A4 kana tshipiḡa tsha zwenezwo 12-00
(ii) Khophi ya rekhodo ya u thetshesesa 17-00

U ḡoḡa rekhodo u itela u bviselwa khagala hadzo ndi, **R15-00** nga awara inwe na inwe kana tshipiḡa tsha awara, zwi sa kateli awara ya u thoma, ine ya vha i ḡoḡeaho kha u ḡoḡa uho.

Mbadelo dza poswo dzine dza badelwa musi khophi ya rekhodo i tshi fanela u tou posiwa kha muhumbeli.

U itela ndivho ya tshipiḡa tsha vhu 22(2) tsha Mulayo, hu shuma zwi tevhelaho:

- (a) awara dza rathi sa awara dzine dza fanela u fhela musi hu sa athu u badelwa diphosithi; na
- (b) tshararu tsha mbadelo dza tswikelelo tshi tshi badelwa sa diphosithi nga muhumbeli.

Fomo dza khumbelo

Khumbelo ya tswikelelo ya rekhodo, sa zwo sumbedzwaho kha tshipiḡa tsha vhu 53(1) tsha Mulayo, i fanela u itwa nga Fomo ya A ya Muengedzo.